

In memoriam

Tineke Woldberg

1955-2017

Simon Knepper

Tineke werd geboren in 1955. Ze wilde een beroep uitoefenen waarin ze iets voor mensen kon betekenen. Dat had psychologie kunnen worden, maar geneeskunde had een degelijker uitstraling. Vanzelfsprekend was haar keus niet: ze schilderde en had misschien liever kunstacademie gedaan. Maar daar kon ze niet mee thuiskomen.

Ze maakte kennis met de verzekeringsgeneeskunde door een stage bij de GMD. In Amsterdam trof ze een prima werksfeer met collega's als Jan Hein Wijers, Wim Rutenberg en Jim Faas. Vanaf 1985 werkte ze op kantoor Zwolle en vervolgens bij de stafafdeling opleidingen, destijds een creatieve vrijplaats in de bureaucratie. Tineke ging uit van het paradigma dat ongeschiktheid wegens ziekte een vorm van gedrag is. Ze vond het ondenkbaar gevolgen van ziekte te beoordelen zonder onderzoek naar de psychosociale achtergrond. Ze maakte op basis van dat inzicht voorbeeldcasuïstiek en kreeg veel bijval. Ze volgde een leergang opleidingskunde en ging opleiden zien als een vak apart.

In 1994 keerde ze terug naar de uitvoering en werd met Liesbeth Janssen stafarts in Zwolle. Ze werd zelfstandige en gaf les aan bedrijfsartsen, juristen en arbeidsdeskundigen. In 2000 hielp ze mij bij de eindredactie van de standaard onderzoeksmethoden. We debatteerden boven stapels notities in haar statige woning in Epe, omringd door schilderijen. Tineke zorgde voor een geplastificeerde samenvatting, die nog steeds actueel is. Ze organiseerde de instructie CBBS/FML en werkte enige tijd voor WOSM.

Daarna werd ze instituutopleider bij de NSPOH. Tineke ontdekte haar biologische familie van wie ze de genen voor opleiden geërfd leek te hebben. Ze nam deel aan een project met Jacques van der Klink om een opleiding op de Antillen te realiseren. Ze genoot van de improvisatie en creativiteit die dat vereiste. Ze bleef betrokken bij de opleiding in Nederland en deed vanaf 2007 het project Medisch Vervolg Onderwijs. In 2010 volgde ze Wout de Boer op als directeur NVVG.

In 2013 kreeg ze pijnklachten in de heup. Menigeen zal zich herinneren hoe ze vergaderingen bezocht lopend

met een stok, intussen druk discussiërend. Pas anderhalf jaar later bleek dat ze een doorgegroeide gemetastaseerde niertumor had. In 2014 moest ze haar werk bij de NVVG overdragen aan Sylvia Vermeulen. Bij de NSPOH volgde Harrie Veneman haar op. Maar ze bleef bezig met onderwijs in het project KOERS.

Ze werd arbeidsongeschikt. Aan 'de andere kant van het bureau' trof het haar hoeveel moeite menige vakgenoot heeft met 'de kankerpatiënt'. Ze kreeg plichtmatige oordelen en adviezen, soms was er pijnlijke vermijding, terwijl zij behoefte had aan gewoon contact. Tineke verzette zich tegen pogingen van de bedrijfsarts haar voortijdig naar de IVA te laten afvloeien. Er bleek haar nog een lange palliatieve fase gegund wat ze zelf ook zo opvatte. Ze wijdde zich aan schilderen, haar drie kinderen, kleinkind en vrienden. En aan het Landelijk Opleidings Plan waar ze een doorslaggevende inbreng had. Het lukte haar ondanks afnemende energie alle eigenzinnige kikkers in de kruiwagen te houden, een knappe prestatie. Ze kon vanwege haar bijzondere levensloop successievelijk vier achternamen voeren, maar in het vak stond de naam 'Tineke' decennia lang synoniem voor 'opleiding'.

Tineke heeft haar beroepsleven lang getwijfeld of het vak 'wel een bodem heeft'. Ze bleef zich verbazen hoe mensen met soortgelijke aandoeningen zeer verschillende belemmeringen ervaren. En hoe uiteenlopend verzekeringsartsen daarmee omgaan. Ze stoorde zich aan beroepsgenoten die beoordelingen baseren op een daarvoor ongeschikt medisch model. Plezier en nieuwsgierigheid zag ze als voorwaarden voor succesvolle beroepsuitoefening. Ze vond dat vakgenoten meer verantwoordelijkheid moesten nemen voor de ontwikkeling van hun vak. Ze was 'een vrouw met een kop erop' en werd weleens ongeduldig in een beroepsgroep die minder bruist van energie.

We spraken elkaar de laatste anderhalf jaar regelmatig over leven en werken. Vier dagen voor haar overlijden namen we afscheid. Ze wenste me nog een lang leven toe!